

Suvestinė redakcija nuo 2014-09-18 iki 2014-12-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [9-319](#), i. k. 1082330ISAK0003D-23

Nauja redakcija nuo 2012-12-23:

Nr. [3D-961](#), 2012-12-20, Žin. 2012, Nr. 152-7793 (2012-12-22), i. k. 1122330ISAK003D-961

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL ŽEMĖS ŪKIO VEIKLOS VALDYMO REIKALAVIMŲ IR TRĄŠŲ BEI AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ NAUDOJIMO REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO IR VALDYMO KONTROLĖS INSTITUCIJŲ PASKYRIMO

2008 m. sausio 16 d. Nr. 3D-23

Vilnius

Vadovaudamasis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1310/2013, kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl paramos kaimo plėtrai iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 nuostatos dėl išteklių ir jų skirstymo 2014 m. ir kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1307/2013, (ES) Nr. 1306/2013 ir (ES) Nr. 1308/2013 nuostatos dėl jų taikymo 2014 m. (OL 2013 L 347, p. 865), 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamentu EB Nr. 73/2009, nustatančiu bendrąsias tiesioginės paramos schemų ūkininkams pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančiu tam tikras paramos schemas ūkininkams, iš dalies keičiančiu reglamentus (EB) Nr. 1290/2005, (EB) Nr. 247/2006, (EB) Nr. 378/2007 ir panaikinančiu reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 (OL 2009 L 30, p.16), su paskutiniais pakeitimais, padarytais reglamentu (ES) 1310/2013, 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentu EB Nr.1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL 2005 L 277, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais reglamentu (ES) Nr. 1310/2013, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 11 d. nutarimu Nr. 987 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio garantijų fondo priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo.“

Preambulės pakeitimai:

Nr. [3D-202](#), 2014-04-08, paskelbta TAR 2014-04-09, i. k. 2014-04277

1. T v i r t i n u Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašą (pridedama).

2. S k i r i u:

2.1. Nacionalinę mokėjimo agentūrą prie Žemės ūkio ministerijos ir Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą atsakingas už žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų kontrolę;

2.2. Valstybės įmonę Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrą atsakingą už informacijos apie nustatytus pažeidimus, įvertintus pagal masto, sunkumo ir poveikio trukmės kriterijus, teikimą Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos pagal Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos atliktas patikras dėl ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklinimo, gyvūninio maisto ir pašarų saugos bei ūkinių gyvūnų gerovės reikalavimų

laikymosi;

2.3. Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą atsakingą už informacijos apie nustatytus pažeidimus, įvertintus pagal masto, sunkumo ir poveikio trukmės kriterijus, teikimą Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos pagal atliktas patikras dėl ūkinių gyvūnų sveikatingumo ir negyvūninio maisto saugos reikalavimų laikymosi.

3. N u s t a t a u, kad:

3.1. Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos atsakinga už kontrolę, kad būtų laikomasi šių reikalavimų:

3.1.1. laukinių paukščių, natūralių buveinių ir laukinės augalijos, gyvūnijos apsaugos;

3.1.2. požeminio vandens apsaugos nuo taršos;

3.1.3. nuotekų dumblo naudojimo;

3.1.4. vandenų apsaugos nuo taršos nitratais;

3.1.5. augalų apsaugos produktų naudojimo;

3.1.6. trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo;

3.2. Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą atsakingą už kontrolę, kad būtų laikomasi šių reikalavimų:

3.2.1. ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklinimo;

3.2.2. maisto saugos;

3.2.3. pašarų saugos;

3.2.4. ūkinių gyvūnų sveikatingumo;

3.2.5. ūkinių gyvūnų gerovės;

3.3. nuo 2009 m. pradėta laukinių paukščių, natūralių buveinių ir laukinės augalijos, gyvūnijos apsaugos, požeminio vandens apsaugos nuo taršos, nuotekų dumblo naudojimo, vandenų apsaugos nuo taršos nitratais, ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklinimo reikalavimų bei trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų kontrolė būtų tęsiama;

3.4. nuo 2011 m. pradėta augalų apsaugos produktų naudojimo, maisto ir pašarų saugos ir ūkinių gyvūnų sveikatingumo reikalavimų kontrolė būtų tęsiama;

3.5. nuo 2013 m. sausio 1 d. pradėta ūkinių gyvūnų gerovės reikalavimų kontrolė būtų tęsiama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-202](#), 2014-04-08, paskelbta TAR 2014-04-09, i. k. 2014-04277

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRĖ

KAZIMIRA DANUTĖ PRUNSKIENĖ

SUDERINTA

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos

2008-01-03 raštu Nr. B6-(1.19)-5

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2008 m. sausio 16 d. įsakymu Nr. 3D-23
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2012 m. gruodžio 20 d. įsakymo Nr. 3D-961
redakcija)

**ŽEMĖS ŪKIO VEIKLOS VALDYMO REIKALAVIMŲ IR TRĄŠŲ BEI AUGALŲ
APSAUGOS PRODUKTŲ NAUDOJIMO REIKALAVIMŲ APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašas (toliau – aprašas) nustato laukinių paukščių, natūralių buveinių bei laukinės augalijos ir gyvūnijos apsaugos, požeminio vandens apsaugos nuo taršos, nuotekų dumblo naudojimo, vandenų apsaugos nuo taršos nitratais, saugaus augalų apsaugos produktų naudojimo, ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklinimo, maisto ir pašarų saugos, ūkinių gyvūnų sveikatingumo ir gerovės reikalavimų įgyvendinimą.

2. Šis aprašas parengtas vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1310/2013, kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl paramos kaimo plėtrai iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 nuostatos dėl išteklių ir jų skirstymo 2014 m. ir kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1307/2013, (ES) Nr. 1306/2013 ir (ES) Nr. 1308/2013 nuostatos dėl jų taikymo 2014 m. (OL 2013 L 347, p. 865), 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamentu EB Nr. 73/2009, nustatančiu bendrąsias tiesioginės paramos schemų ūkininkams pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatančiu tam tikras paramos schemas ūkininkams, iš dalies keičiančiu reglamentus (EB) Nr. 1290/2005, (EB) Nr. 247/2006, (EB) Nr. 378/2007 ir panaikinančiu reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 (OL 2009 L 30, p.16), su paskutiniais pakeitimais, padarytais reglamentu (ES) 1310/2013, 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentu EB Nr.1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL 2005 L 277, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais reglamentu (ES) Nr. 1310/2013, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 11 d. nutarimu Nr. 987 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio garantijų fondo priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-202](#), 2014-04-08, paskelbta TAR 2014-04-09, i. k. 2014-04277

3. Šis aprašas taikomas:

3.1. žemės ūkio veiklos subjektams, siekiantiems gauti paramą pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Agrarinės aplinkosaugos išmokos“;

3.2. žemės ūkio veiklos subjektams, siekiantiems gauti paramą tiesioginėmis išmokomis už žemės ūkio naudmenų ir pasėlių plotus, už mėsinius galvijus ir mėsines avis, atskiromis tiesioginėmis išmokomis už baltąjį cukrų, specialiąją paramą už pieną, taip pat paramą pagal

Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonės „Išmokos ūkininkams vietovėse, kuriose yra kliūčių, išskyrus kalnuotas vietas“, „NATURA 2000 išmokos ir su direktyva 2000/60/EB susijusios išmokos“, „NATURA 2000 išmokos“, „Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku“, „Miškų aplinkosaugos išmokos“, išskyrus XII skyrių „Trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimas“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-202](#), 2014-04-08, paskelbta TAR 2014-04-09, i. k. 2014-04277

4. Apraše vartojamos sąvokos:

Atrajotojas – poranagis žinduolis, kuris beveik sukramtytą pašarą nuryja, atryja, sukramto ir vėl nuryja.

Atsekamumas – galimybė visais produkto tvarkymo etapais surasti arba atsekti maisto produktą, pašarą, gyvūną arba į maistą ar pašarą skirtą ar numatytą dėti medžiagą, asmenis, turėjusius sąlytį su gyvūnu ar tvarkomu produktu.

Augalų apsaugos produktų profesionalusis naudotojas – fizinis asmuo, įskaitant žemės ūkyje ir kituose sektoriuose dirbančius augalų apsaugos produktų operatorius, technikus ir savarankiškai dirbančius asmenis, taip pat juridinio asmens darbuotojas, įskaitant darbdavius, turintys augalų apsaugos kursų baigimo pažymėjimą ar kitą jam prilyginamą Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje išduotą pažymėjimą ir savo profesinėje veikloje naudojančys profesionaliajam naudojimui skirtus augalų apsaugos produktus.

Augalų apsaugos produktų purkštuvas (toliau – purkštuvas) – didesnio kaip 3 m darbinio pločio mašina arba įtaisas profesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų tirpalui purkšti ant laukų arba augalų. Augalų apsaugos produktų purkštuvai gali būti savaeigiai, uždedami ant transporto priemonių (uždedamieji) ar kabinami prie traktorių (prikabinamieji arba pakabinamieji), įskaitant naudojamus su sėjamosiomis, taip pat sumontuotus traukiniuose ir orlaiviuose.

Deklaruotas plotas – paramos paraiškoje nurodytų laukų, už kuriuos žemės ūkio veiklos subjektas prašo išmokų, plotų suma.

Europos ekologinis tinklas „Natura 2000“ – vientisas buveinių apsaugai svarbių teritorijų tinklas, sudarytas iš teritorijų, kuriose yra tam tikro tipo Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir Europos Bendrijos svarbos rūšių buveinių, skirtas palaikyti, o kur reikia – atkurti iki palankios apsaugos būklės tam tikrų tipų natūralioms buveinėms ir rūšių buveinėms jų natūraliame areale. Į „Natura 2000“ tinklą įeina ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos.

Galvijo pasas – dokumentas, kuriame įrašomi duomenys apie galvijo tapatybę ir jo laikytoją (-us), išduodamas galvijo laikytojui arba jo įgaliotam asmeniui.

Gyvūnų gerovė – optimalus gyvūnų fiziologinių ir etologinių poreikių tenkinimas.

Išlauka – laikotarpis nuo paskutinio veterinarinio vaisto naudojimo gyvūnams nurodytomis sąlygomis iki maisto produktų iš tokių gyvūnų gavimo, būtinas apsaugoti visuomenės sveikatą ir užtikrinti, kad tokiuose maisto produktuose esantys veikliųjų ir pagalbinių medžiagų liekanų kiekiai neviršija nustatytos didžiausios veterinarinio vaisto medžiagų liekanų koncentracijos.

Maistinis gyvūnas – gyvūnas, iš kurio gauti produktai naudojami maistui.

Maisto tvarkymo subjektas – Lietuvos Respublikos, kitos Europos Sąjungos valstybės narės ar Europos ekonominės erdvės susitarimo dalyvės pilietis, kitas fizinis asmuo, kuris naudojasi Europos Sąjungos teisės aktų jam suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis, Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo arba kitoje valstybėje narėje įsteigtas juridinis asmuo, kita organizacija ar jų filialai, užsienio valstybės juridinio asmens ar kitos organizacijos filialas, įsteigtas Lietuvos Respublikoje, prilyginamas atskiram maisto tvarkymo subjektui.

Natūrali pieva – savaime auganti, nearta ir nepersėta pieva.

Nuotekų dumblas – buitinių ir komunalinių ir kitų panašios sudėties nuotekų valymo įrenginiuose susidarantis dumblas. Prie nuotekų dumblo nepriskiriamos medžiagos ir elementai, sulaikomi grotose, sietuose, riebalų ir naftos gaudyklėse, smėliagaudėse, flotatoriuose ir pan. (šiukšlės, smėlis, riebalai, naftos produktai).

Pašarų ūkio subjektas – asmuo, įstatymų nustatyta tvarka gaminantis, laikantis, fasuojantis, pakuojantis, transportuojantis, naudojantis ir tiekiantis rinkai pašarus.

Pirminė gamyba – kaip apibrėžta 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 178/2002, nustatančiame maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančiame Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančiame su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL 2004 *specialusis leidimas*, 15 skyrius, 6 tomas, p. 463), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 652/2014 (OL 2014 L 189, p. 1), 3 straipsnyje.

Profesionaliajam naudojimui skirti augalų apsaugos produktai – 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinančio Tarybos direktyvą 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL 2009 L 309, p. 1) nustatyta tvarka Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus sprendimu įregistruoti augalų apsaugos produktai, kuriuos savo profesinėje veikloje gali naudoti tik augalų apsaugos produktų profesionalieji naudotojai. Sprendime nurodomas augalų apsaugos produkto naudojimo reglamentas.

Sutartinis gyvulys (toliau – SG) – sutartinis vienetas, kuriuo nusakomas mėšlo šaltinis. Laikoma, kad vieno SG per metus išskiriamame mėšle yra 100 kg bendrojo azoto. SG atitinkantis skirtingų rūšių gyvūnų skaičius pateiktas Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 (Žin., 2005, Nr. [92-3434](#); 2011 Nr. 118-5583), priede.

Ūkinis gyvūnas – gyvūnas, laikomas ar veisiamas maistui, kailiams, vaistams ir kitai produkcijai gauti, darbo ir kitais ūkininkavimo tikslais.

Ūkinių gyvūnų perkėlimas – ūkinių gyvūnų pervežimas arba pervarymas iš vienos laikymo vietos, bandos, pulko į kitą laikymo vietą, bandą, pulką, taip pat ūkinių gyvūnų pervežimas iš jų laikymo vietos į skerdyklą.

Vaistinis pašaras – vaistinio premikso ir pašaro (-ų) mišinys, kuris skirtas gyvūnams šerti be tolesnio apdorojimo ir kuris veikia kaip veterinarinis vaistas.

Žemės ūkio naudmenos – dirbamoji žemė, sodai, pievos, ganyklos, naudojamos arba tinkamos naudoti žemės ūkio augalams auginti.

Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimai – laukinių paukščių, natūralių buveinių bei laukinės augalijos ir gyvūnijos apsaugos, požeminio vandens apsaugos nuo taršos, nuotekų dumblo naudojimo, vandenų apsaugos nuo taršos nitratais, saugaus augalų apsaugos produktų naudojimo, ūkinių gyvūnų registravimo ir ženklinimo, maisto ir pašarų saugos, ūkinių gyvūnų sveikatingumo ir gerovės reikalavimai, kurių turi laikytis žemės ūkio veiklos subjektai, siekiantys gauti paramą.

Kitos šiame apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos maisto įstatyme, Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatyme ir Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklinimo ir apskaitos tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 3D-234 „Dėl Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklinimo ir apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-612](#), 2014-09-16, paskelbta TAR 2014-09-17, i. k. 2014-12433

II. LAUKINIŲ PAUKŠČIŲ, NATŪRALIŲ BUVEINIŲ IR LAUKINĖS AUGALIJOS IR GYVŪNIJOS APSAUGA

5. Deklaruotame plote, kuris yra „Natura 2000“ teritorijoje, esančios natūralios pievos ir

ganyklos neturi būti aptartos, persėtos kultūrinėmis žolėmis ar apsodintos mišku. Taikoma tik toms teritorijoms, kuriose šios veiklos yra draudžiamos pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)).

6. Deklaruotame plote, kuris yra „Natura 2000“ teritorijoje, esančiose žemės ūkio naudmenose ar miškų teritorijose draudžiama eksploatuoti naudingąsias iškasenas, neturint tam leidimo. Taikoma toms teritorijoms, kuriose ši veikla yra draudžiama pagal Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą.

III. POŽEMINIO VANDENS APSAUGA NUO TARŠOS

7. Be Lietuvos geologijos tarnybos leidimo draudžiama nuotekas, užterštas pavojingomis medžiagomis, nurodytomis Požeminio vandens apsaugos nuo taršos pavojingomis medžiagomis taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 472 (Žin., 2001, Nr. [83-2906](#); 2009, Nr. 24-981), I ir II prieduose, tiesiogiai išleisti į gruntinį vandenį.

IV. NUOTEKŲ DUMBLO NAUDOJIMAS

8. Jei deklaruotas plotas tręšiamas nuotekų dumblo, būtina turėti su savivaldybe, kurios teritorijoje bus vykdomas tręšimas, suderintą tręšimo planą, parengtą pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos normatyvinį dokumentą LAND 20-2005 „Nuotekų dumblo naudojimo tręšimui bei rekultivavimui reikalavimai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 349 (Žin., 2001, Nr. [61-2196](#); 2005, Nr. [142-5135](#)).

V. VANDENŲ APSAUGA NUO TARŠOS NITRATAIS

9. Per metus į dirvą patenkančio azoto (tręšiant mėšlu, srutomis ir ganant gyvulius) kiekis negali viršyti 170 kg/ha.

10. Žemės ūkio veiklos subjektai, vienoje vietoje laikantys 10 ir daugiau SG, mėšlą ir (ar) srutas turi kaupti tvartuose, mėšlidėse, srutų kauptuvuose ar tirštojo mėšlo rietuvėse prie tvarto. Mėšlidžių, srutų kauptuvų talpa turi būti tokia, kaip tai nurodyta Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų apraše.

11. Atnaujinant Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre įregistruotos žemės ūkio valdos duomenis, žemės ūkio valdų valdytojai, naudojantys trąšas ir deklaruojantys daugiau kaip 10 ha žemės ūkio naudmenų ir pasėlių, kasmet turi pateikti teisingus duomenis apie žemės ūkio valdoje naudojamas trąšas, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. 3D-452 „Dėl duomenų apie žemės ūkio valdose naudojamas trąšas teikimo“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-202](#), 2014-04-08, paskelbta TAR 2014-04-09, i. k. 2014-04277

12. Žemės ūkio veiklos subjektai, tręšiantys mėšlu ir (ar) srutomis daugiau kaip 50 ha žemės ūkio naudmenų per kalendorinius metus, privalo turėti Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų apraše nurodytą tręšimo planą, kuris turi būti patvirtintas žemės ūkio veiklos subjekto parašu. Tręšimo planas turi būti sudarytas kiekvienais metais prieš pradedant laukų tręšimą mėšlu ir (ar) srutomis ir pateikiamas kontroliuojančiajai institucijai paprašius.

12¹. Draudžiama mėšlą ir (ar) srutas skleisti nuo lapkričio 15 d. iki balandžio 1 d., išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro atskirame įsakyme yra nustatyta kitaip.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-202](#), 2014-04-08, paskelbta TAR 2014-04-09, i. k. 2014-04277

VI. ŪKINIŲ GYVŪNŲ REGISTRAVIMAS IR ŽENKLINIMAS

13. Galvijų, avių, ožkų, kiaulių laikytojas ir šių gyvūnų laikymo vieta (banda) turi būti registruota Ūkinių gyvūnų registro duomenų bazėje vadovaujantis Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos aprašu.

14. Ūkinių gyvūnų apskaitos žurnale (raštu arba kompiuterinėje laikmenoje) ir Ūkinių gyvūnų registro duomenų bazėje turi būti nurodyti teisingi duomenys apie laikomus galvijus, avis, ožkas ir kiaules.

15. Galvijų laikytojai turi turėti teisingai užpildytą galvijo pasą, kaip tai nurodyta Galvijo paso išdavimo ir naudojimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. 3D-238 (Žin., 2004, Nr. [65-2319](#); 2011, Nr. 17-809).

16. Laikymo vietoje (bandoje) laikomi galvijai, avys, ožkos ir kiaulės turi būti teisės aktų nustatytais terminais įregistruoti Ūkinių gyvūnų registre.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-612](#), 2014-09-16, paskelbta TAR 2014-09-17, i. k. 2014-12433

16¹. Laikymo vietoje (bandoje) laikomi galvijai, avys, ožkos ir kiaulės turi būti teisės aktų nustatytais terminais suženklintos (kiaulės ženklinamos tik perkeltant).

Papildyta punktu:

Nr. [3D-612](#), 2014-09-16, paskelbta TAR 2014-09-17, i. k. 2014-12433

17. Laikytojai turi užtikrinti, kad galvijai turi būti perkeltami su jų pasais, kaip tai nurodyta Ūkinių gyvūnų laikymo vietų registravimo ir jose laikomų ūkinių gyvūnų ženklavimo ir apskaitos tvarkos apraše ir Galvijo paso išdavimo ir naudojimo taisyklėse.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-202](#), 2014-04-08, paskelbta TAR 2014-04-09, i. k. 2014-04277

VII. AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ NAUDOJIMAS

18. Jei žemės ūkio valdoje yra naudojami profesionaliajam naudojimui skirti augalų apsaugos produktai, turi būti pildomas profesionaliajam naudojimui skirtų augalų apsaugos produktų apskaitos žurnalas pagal Augalų apsaugos produktų įvežimo, vežimo, saugojimo, naudojimo, tiekimo rinkai taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-564 „Dėl Augalų apsaugos produktų įvežimo, vežimo, saugojimo, naudojimo, tiekimo rinkai taisyklių patvirtinimo“, nustatytą formą.

18¹. Augalų apsaugos produktų profesionalieji naudotojai žemės ūkio valdose turi naudoti tik Lietuvos Respublikoje registruotus augalų apsaugos produktus.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [3D-202](#), 2014-04-08, paskelbta TAR 2014-04-09, i. k. 2014-04277

VIII. MAISTO SAUGA

19. Maisto tvarkymo subjektai, atliekantys bet kokią poveikį maistui arba veiksmus su juo ar atskiromis jo sudedamosiomis dalimis (įskaitant maistui skirtų augalų ir gyvūnų auginimą, maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, gabenimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galinčius turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei, turi imtis adekvačių priemonių, užtikrinančių, kad tik saugus maistas būtų tiekiamas rinkai.

20. Maisto tvarkymo subjektai, išskyrus pirminės gamybos subjektus, turi turėti įdiegtas ir įgyvendintas procedūras, pagrįstas RVASVT (Rizikos veiksnių analizė ir svarbių valdymo taškų sistema). Pirminės gamybos maisto tvarkymo subjektai turi vykdyti priemones, skirtas

higienai ir produktų apsaugai nuo galimos taršos palaikyti.

21. Maisto tvarkymo subjektai turi atlikti produktų ženklimą pagal teisės aktų reikalavimus.

22. Maisto tvarkymo subjektai turi užtikrinti maisto ir maisto ingredientų atsekamumą visuose maisto tvarkymo etapuose.

23. Maisto tvarkymo subjektai turi turėti nesaugaus maisto atšaukimo iš rinkos veiksmų aprašymą.

IX. PAŠARŲ SAUGA

24. Jei ūkio subjektai naudoja ne savo išaugintus ir pagamintus pašarus, pašarai turi būti įsigijami ir naudojami tik iš tų ūkio subjektų, kurie yra registruoti ir (arba) patvirtinti 2005 m. sausio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 183/2005, nustatančio pašarų higienos reikalavimus (OL 2005 L 35, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. kovo 15 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 225/2012 (OL 2012 L 77, p. 1), nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-612](#), 2014-09-16, paskelbta TAR 2014-09-17, i. k. 2014-12433

25. Pašarų ūkio subjektai turi vykdyti privalomus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodymus, susijusius su pašarų tyrimų rezultatais, neatitinkančiais teisės aktų reikalavimų.

26. Pašarų ūkio subjektai turi užtikrinti pašarų atsekamumą.

27. Pašarų ūkio subjektai turi tvarkyti apskaitą, susijusią su tiekiamų rinkai pašarų paskirties vieta bei kiekiu.

28. Siekiant išvengti pavojingo pašarų užteršimo, pašarai turi būti sandėliuojami atskirai nuo medžiagų, draudžiamų naudoti ūkiniam gyvūnams šerti.

29. Vaistiniai pašarai turi būti laikomi ir tvarkomi taip, kad būtų išvengta kitų pašarų užteršimo ir vaistiniai pašarai nekeltų rizikos ūkiniams gyvūnams, kuriems vaistiniai pašarai nėra skirti.

X. ŪKINIŲ GYVŪNŲ SVEIKATINGUMAS

30. Ūkinių gyvūnų laikytojas privalo nedelsdamas pranešti Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai apie galimai pastebėtus užkrečiamosioms spongiforminėms encefalopatijoms būdingus galvijų, avių ir ožkų centrinės nervų sistemos pažeidimo klinikinius požymius ir (ar) galvijų, avių ir ožkų, turėjusių užkrečiamosioms spongiforminėms encefalopatijoms būdingų centrinės nervų sistemos pažeidimo klinikinių požymių, gaišimus.

31. Ūkinių gyvūnų laikytojams draudžiama atrajotojus šerti gyvūniniais baltymais, išskyrus 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 999/2001, nustatančio tam tikrų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisyklės (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 32 tomas, p. 289), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. birželio 28 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 630/2013 (OL 2013 L 179, p. 60), IV priede numatytas išimtis, bei privaloma laikytis ir kitų ūkinių gyvūnų šėrimo reikalavimų, nustatytų reglamente (EB) Nr. 999/2001.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-612](#), 2014-09-16, paskelbta TAR 2014-09-17, i. k. 2014-12433

32. Ūkinių gyvūnų laikytojas turi naudoti tik Veterinarinių vaistų registre įregistruotus veterinarinius vaistus, išskyrus teisės aktų nustatytas išimtis, ir pildyti Veterinarinės medicinos produktų ir vaistinių pašarų, įsigytų pagal veterinarijos gydytojų receptus ir sunaudotų maistiniams gyvūnams, apskaitos žurnalą vadovaudamasis Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2003 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. B1-390 „Dėl

Veterinarinės medicinos produktų ir vaistinių pašarų, naudojamų maistiniams gyvūnams, apskaitos ir naudojimo kontrolės“ (Žin., 2003, Nr. [39-1808](#); 2011, Nr. [95-4489](#)).

33. Ūkinių gyvūnų laikytojas privalo nedelsdamas pranešti Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai apie galimai pastebėtus snukio ir nagų ligos, kiaulių vezikulinės ligos, mėlynojo liežuvio ligos, galvijų maro, smulkiųjų atrajotojų maro, epizootinės hemoraginės elnių ligos, avių ir ožkų raupų, vezikulinio stomatito, Tešeno ligos, žvynelinės ligos, Rifo slėnio karštligės įtarimus ir (arba) pasireiškimus.

34. Ūkinių gyvūnų laikytojas privalo laikytis Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nurodymų dėl ūkinių gyvūnų judėjimo apribojimo, įtarus galvijų, avių ar ožkų užkrečiamąją spongiforminę encefalopatiją.

34¹. Ūkinių gyvūnų laikytojas privalo laikytis galvijų, ožkų ir avių, jų spermos, embrionų ir kiaušialąsčių eksportui, importui ir teikimui rinkai reikalavimų, kaip numatyta reglamento (EB) Nr. 999/2001 15 straipsnyje.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-612](#), 2014-09-16, paskelbta TAR 2014-09-17, i. k. 2014-12433

35. Ūkinių gyvūnų laikytojams draudžiama naudoti tirostatines medžiagas, stilbeną, stilbeno darinius, jų druskas ir esterius, estradiolį 17 β ir esteriams būdingų savybių turinčius jo darinius, beta agonistus, medžiagas, turinčias estrogeninį (išskyrus estradiolį 17 β ir esteriams būdingų savybių turinčius jo darinius), androgeninį arba gestageninį poveikį, išskyrus Kai kurių medžiagų, turinčių hormoninį ar tirostatinį poveikį, ir beta agonistų draudimo naudoti gyvulininkystėje reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. B1-665 (Žin., 2009, Nr. [8-288](#)), nustatytas išimtis.

36. Maistinių gyvūnų savininkams draudžiama maistinius gyvūnus skersti žmonių maistui, nepasibaigus išlaukai.

XI. ŪKINIŲ GYVŪNŲ GEROVĖ

37. Ūkinių gyvūnų laikytojai turi laikytis Ūkinės paskirties gyvūnų gerovės reikalavimų, patvirtintų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. 223 (Žin., 2002, Nr. [51-1974](#)).

38. Veršelių laikytojai turi laikytis Veršelių laikymo reikalavimų, patvirtintų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2000 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 387 (Žin., 2000, Nr. [110-3562](#); 2003, Nr. [9-334](#)).

39. Kiaulių laikytojai turi laikytis Kiaulių laikymo reikalavimų, patvirtintų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2000 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 387 (Žin., 2000, Nr. [110-3562](#); 2003, Nr. [9-334](#)).

XII. TRĄŠŲ IR AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ NAUDOJIMAS

40. Augalų apsaugos produktų profesionalieji naudotojai privalo turėti augalų apsaugos kursų baigimo pažymėjimą ar kitą jam prilyginamą Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje išduotą pažymėjimą.

41. Augalų apsaugos produktus leidžiama purkšti tik purkštuvais, kurių naudotojai turi galiojančius purkštuvų pažymėjimus, išduotus Augalų apsaugos produktų purškimo įrangos tikrinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 19 d. įsakymu Nr. 199 (Žin., 2001, Nr. [55-1967](#); 2012, Nr. 91-4730), nustatyta tvarka.

42. Draudžiama naudoti mineralines trąšas vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose, kaip nustatyta Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#); 1996, Nr. [2-43](#)).

43. Draudžiama naudoti pesticidus vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose, kaip

tai nustatyta Specialiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343.

44. Draudžiama mėšlą ir (ar) srutas skleisti nuo birželio 15 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus tręšiant pūdymus, pievas, ganyklas ir plotus, kuriuose bus auginami žiemkenčiai.

XIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

45. Žemės ūkio veiklos subjektai, nurodyti šio Aprašo 3 punkte, privalo užtikrinti tinkamas sąlygas Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos darbuotojams atlikti patikras dėl apraše nurodytų reikalavimų laikymosi.

Papildyta punktu:

Nr. [3D-612](#), 2014-09-16, paskelbta TAR 2014-09-17, i. k. 2014-12433

46. Pasikeitus apraše nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-612](#), 2014-09-16, paskelbta TAR 2014-09-17, i. k. 2014-12433

47. Asmenys, pažeidę šio aprašo reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-612](#), 2014-09-16, paskelbta TAR 2014-09-17, i. k. 2014-12433

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-235](#), 2009-04-09, Žin., 2009, Nr. 42-1640 (2009-04-16), i. k. 1092330ISAK003D-235

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl valdymo reikalavimų nustatymo ir kontrolės institucijų, atsakingų už jų vykdymo kontrolę, paskyrimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-322](#), 2009-05-06, Žin., 2009, Nr. 55-2165 (2009-05-14), i. k. 1092330ISAK003D-322

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-26](#), 2011-01-19, Žin., 2011, Nr. 9-416 (2011-01-22), i. k. 1112330ISAK0003D-26

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-286](#), 2011-04-04, Žin., 2011, Nr. 42-2005 (2011-04-09), i. k. 1112330ISAK003D-286

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-757](#), 2011-10-13, Žin., 2011, Nr. 126-6006 (2011-10-20), i. k. 1112330ISAK003D-757

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-250](#), 2012-04-05, Žin., 2012, Nr. 42-2092 (2012-04-07), i. k. 1122330ISAK003D-250

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-682](#), 2012-08-27, Žin., 2012, Nr. 101-5159 (2012-08-30), i. k. 1122330ISAK003D-682

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-961](#), 2012-12-20, Žin., 2012, Nr. 152-7793 (2012-12-22), i. k. 1122330ISAK003D-961

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 "Dėl Valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo" pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-202](#), 2014-04-08, paskelbta TAR 2014-04-09, i. k. 2014-04277

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo“ pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-612](#), 2014-09-16, paskelbta TAR 2014-09-17, i. k. 2014-12433

Dėl žemės ūkio ministro 2008 m. sausio 16 d. įsakymo Nr. 3D-23 „Dėl Žemės ūkio veiklos valdymo reikalavimų ir trąšų bei augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimų aprašo patvirtinimo ir valdymo kontrolės institucijų paskyrimo“ pakeitimo